

ที่ พร ๐๐๒๓.๓/ว ส.๗๒

ศาลากลางจังหวัดแพร่
ถนนไชยบูรณ์ พร ๕๔๐๐๐

มีนาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเร่งรัดดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส
เรียน นายอำเภอทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่
สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๑๑.๓/ว ๐๖๓๒
ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งว่ากระทรวงมหาดไทยได้รับแจ้งจากกระทรวง
สาธารณสุข ว่าจากการเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลัน ตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐
มีรายงาน พบผู้ป่วย ๑,๐๐๗,๔๑๕ ราย จากทั่วประเทศ เสียชีวิต ๔ ราย กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด
คือ มากกว่า ๖๕ ปี, ๑๕ - ๒๔ ปี และ ๒๕ - ๓๔ ปี จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด ๕ อันดับแรก คือ แม่ฮ่องสอน
ปราจีนบุรี ภูเก็ต จันทบุรี และสมุทรสงคราม โรคอุจจาระร่วงจากเชื้อไวรัสโรต้า (Rotavirus) จะพบมากใน
เด็กเล็กซึ่งเกิดในช่วงฤดูร้อน มีระยะฟักตัว ๒ - ๓ วัน ลักษณะอาการมีไข้ต่ำ ๆ น้ำมูก ไอ อาเจียน และมี
อาการทางเดินอาหารตามมา อุจจาระเป็นน้ำหากอาการไม่รุนแรงเด็กจะหายได้เองใน ๒ - ๓ วัน หรือไม่เกิน
๑ สัปดาห์ แต่ถ้าอาการรุนแรง อาจเกิดภาวะขาดน้ำ นำไปสู่ภาวะการณ้ช็อก และเสียชีวิตได้ การติดต่อระหว่าง
คนสู่คน โดยการกิน การสัมผัสกับคน สิ่งของหรือพื้นผิวต่าง ๆ ที่มีการเปื้อนอุจจาระและไม่ทำความสะอาด
เช่น ของเล่นของใช้ของเด็ก ทำให้ได้รับเชื้อจากมือที่สกปรกแล้วหยิบเข้าปาก

จังหวัดแพร่พิจารณาแล้ว เพื่อให้เกิดการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจาก
เชื้อไวรัสอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแนวทางการ
ป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัสอย่างเข้มข้นในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล
สถานศึกษา และชุมชน ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ทาง <http://www.ppb.moi.go.th> หัวข้อ
ข่าวประชาสัมพันธ์

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับอำเภอขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน
พื้นที่พิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายโชคดี อมรวัฒน์)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร ๐-๕๔๕๓-๔๑๑๙ ต่อ ๓๐๖

บันทึกข้อความ

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เลขรับ ๖๖๗๙
วันที่ - ๖ ก.พ. ๒๕๖๑
ผู้รับ โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๕๒๔๔

ส่วนราชการ กระทรวงมหาดไทย สำนักงานปลัดกระทรวง สำนักงานโยธาและแผน โทร. ๐ ๒๒๒๓ ๕๒๔๔
 ที่ มท ๐๒๑๑.๓/ว ๐๖๓๒ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเร่งรัดดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงมหาดไทย
 และหัวหน้าหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด้วยกระทรวงสาธารณสุข ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์แนวทางการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส เพื่อให้เกิดการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัสอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด โดยจากการเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ มีรายงานผู้ป่วย ๑,๐๐๗,๔๑๕ ราย จากทั่วประเทศ เสียชีวิต ๔ ราย กลุ่มอายุที่พบมากที่สุด คือ มากกว่า ๖๕ ปี , ๑๕ - ๒๔ ปี และ ๒๕ - ๓๔ ปี จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด ๕ อันดับแรก คือ แม่ฮ่องสอน ปราจีนบุรี ภูเก็ต จันทบุรี และสมุทรสงคราม โรคอุจจาระร่วงจากเชื้อไวรัสโรต้า (Rotavirus) จะพบมากในเด็กเล็กซึ่งเกิดในช่วงฤดูหนาว มีระยะฟักตัว ๒ - ๓ วัน ลักษณะอาการมักมีไข้ต่ำๆ น้ำมูก ไอ อาเจียน และมีอาการทางเดินอาหารตามมา อุจจาระเป็นน้ำ หากอาการไม่รุนแรงเด็กจะหายได้เองใน ๒ - ๓ วัน หรือไม่เกิน ๑ สัปดาห์ แต่ถ้ามีอาการรุนแรง อาจเกิดภาวะขาดน้ำ นำไปสู่ภาวะช็อก และเสียชีวิตได้ การติดต่อระหว่างคนสู่คน โดยการกิน การสัมผัสกับคน สิ่งของ หรือพื้นผิวต่างๆ ที่มีการเปื้อนอุจจาระและไม่ทำความสะอาด เช่น ของเล่นของใช้ของเด็ก ทำให้ได้รับเชื้อจากมือที่สกปรกแล้วหยิบเข้าปาก จึงขอความร่วมมือกระทรวงมหาดไทย ประชาสัมพันธ์และเร่งรัดดำเนินการตามแนวทางการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส รายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

กระทรวงมหาดไทยจึงขอให้หน่วยงาน ประชาสัมพันธ์และเร่งรัดดำเนินการ ตามแนวทางการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส ได้รับทราบและถือปฏิบัติ โดยสามารถดาวน์โหลดเอกสารได้ทาง <http://www.ppb.moi.go.th> หัวข้อข่าวประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ สำหรับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ขอให้แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ความร่วมมือในการเร่งรัดดำเนินการตามแนวทางการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัสอย่างเข้มข้น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล สถานศึกษา และชุมชน เพื่อให้การป้องกันควบคุมโรคเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

เลขรับ ๕๙๓
วันที่ - ๖ ก.พ. ๒๕๖๑
เวลา

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ ๑๗๖๖
วันที่ - ๕ ก.พ. ๒๕๖๑
เวลา

(นายบุญธรรม เลิศสุขีเกษม)
 รองปลัดกระทรวงมหาดไทย ปฏิบัติราชการแทน
 ปลัดกระทรวงมหาดไทย

ด่วนที่สุด

ที่ สธ ๐๔๒๒.๘/๑๙๔

๒๒ มกราคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความร่วมมือในการเร่งรัดดำเนินการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส

เรียน ปลัดกระทรวงมหาดไทย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการดำเนินงานในการเฝ้าระวังฯ

จำนวน ๒ แผ่น

ด้วยขณะนี้ เกิดการระบาดของโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส จากข้อมูลเฝ้าระวังโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ พบผู้ป่วย ๑,๐๐๗,๔๑๕ ราย จาก ๗๗ จังหวัด คิดเป็นอัตราป่วย ๑,๕๓๙.๗๖ ต่อแสนประชากร เสียชีวิต ๔ ราย เป็นอัตราตาย ๐.๐๑ ต่อแสนประชากร กลุ่มอายุที่พบมากที่สุดเรียงลำดับคือ มากกว่า ๖๕ ปี ๑๕-๒๔ ปี และ ๒๕-๓๔ ปี ส่วนใหญ่เป็นสัญชาติไทย ร้อยละ ๙๘.๓ เป็นนักเรียนร้อยละ ๑๗.๘ จังหวัดที่มีอัตราป่วยสูงสุด ๕ อันดับแรกคือ แม่ฮ่องสอน ปราจีนบุรี ภูเก็ต จันทบุรี และสมุทรสงคราม ภาคที่มีอัตราป่วยสูงสุดคือ ภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ตามลำดับ

โรคอุจจาระร่วงจากเชื้อไวรัสโรต้า (Rotavirus) เป็นสาเหตุที่พบบ่อยของโรคอุจจาระร่วงในเด็กเล็ก เกิดมากในช่วงฤดูหนาว มีระยะฟักตัว ๒ - ๓ วัน อาการมักมีไข้ต่ำๆ น้ำมูก ไอ อาเจียน และมีอาการทางเดินอาหาร ตามมา อุจจาระเป็นน้ำ หากอาการไม่รุนแรงเด็กจะหายได้เองใน ๒ - ๓ วัน หรือไม่เกิน ๑ สัปดาห์ แต่ถ้ามีอาการรุนแรง อาจเกิดภาวะขาดน้ำ นำไปสู่ภาวะช็อก และเสียชีวิตได้ การติดต่อระหว่างคนสู่คน โดยการกิน จากการสัมผัสกับคน สิ่งของ หรือพื้นผิวต่างๆ ที่มีการปนเปื้อนอุจจาระและไม่ทำความสะอาด เช่น ของเล่น ของใช้ของเด็ก ทำให้ได้รับเชื้อจากมือที่สกปรกแล้วหยิบเข้าปาก

กระทรวงสาธารณสุข พิจารณาแล้วเห็นความสำคัญของการเฝ้าระวังป้องกันควบคุมโรค ไม่ให้เชื้อโรคแพร่กระจายและลดการป่วยของเด็ก โดยเฉพาะเด็กที่อยู่รวมกันเป็นจำนวนมากในศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล โดยการเพิ่มมาตรการในการเฝ้าระวังป้องกันล่วงหน้า การคัดกรองเด็กทุกเช้า การแยกเด็กป่วย และควบคุมโรคอย่างมีประสิทธิภาพเป็นมาตรการที่จำเป็นในการลดพัฒนาศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล สังกัดภาครัฐและเอกชน ให้มีความปลอดภัยมากขึ้น จึงขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เร่งรัดดำเนินการตามแนวทางการป้องกันควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัสอย่างเข้มข้น ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล สถานศึกษา และชุมชน เพื่อให้การป้องกันควบคุมโรคเกิดประสิทธิภาพสูงสุด รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความร่วมมือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายโอกาส การย์กวีพงษ์)

รองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

หัวหน้ากลุ่มภารกิจด้านพัฒนาการสาธารณสุข

กรมควบคุมโรค

สำนักโรคติดต่อทั่วไป

โทร. ๐ ๒๕๔๐ ๓๑๙๑

โทรสาร ๐ ๒๕๔๑ ๐๙๑๘

กระทรวงมหาดไทย
กรมการปกครอง
เลขที่รับ ๒๕ ม.ค. ๒๕๖๑
วันที่ ๒๕ ม.ค. ๒๕๖๑
เลขรับ ๓๑๗๐
เวลา

สำนักนโยบายและแผน สป.
๒๕ ม.ค. ๒๕๖๑
เลขรับ ๘๐๖
เวลา ๑๑.๐๓๓

แนวทางการดำเนินงานในการเฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส
ของศูนย์เด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล และชุมชน

๑. มาตรการป้องกันโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส

- ประชาสัมพันธ์/ให้ความรู้แก่เด็ก ผู้ปกครองเด็ก ในศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนอนุบาล ในการกินอาหาร และพฤติกรรมการใช้ส้วมที่ถูกต้อง การกินร้อน ช้อนกลาง ล้างมือให้มากและบ่อยที่สุด โดยเน้น การล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่ หรือเจลล้างมือทั้งก่อนรับประทานอาหารและภายหลังการใช้ห้องน้ำ
- มีการตรวจสุขภาพร่างกายและบันทึกอาการป่วยของเด็กทุกคน ทุกวัน
- มาตรการเบื้องต้นในการป้องกันควบคุมโรค
 - แยกเด็กป่วยอย่างถูกวิธี
 - ป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ
 - การทำความสะอาดและการทำลายเชื้ออย่างถูกต้อง
- เฝ้าระวังแนวโน้มของสถิติการป่วยด้วยโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันในพื้นที่นั้นๆ ที่ไม่ทราบเชื้อสาเหตุ และหากมีอาการป่วยด้วยโรคติดต่อทางอาหารและน้ำที่เกิดจากเชื้อไวรัสให้ส่งต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในพื้นที่

๒. การแนะนำเด็กป่วย

- เมื่อเกิดอาการอุจจาระร่วงให้สารน้ำเกลือแร่ทดแทน (ให้ ORS ½ - ๑ แก้ว/ถ่าย ๑ ครั้ง)
- ควรหยุดเรียนและแจ้งผู้ปกครองรับกลับบ้าน เพื่อดูแลอย่างใกล้ชิด
- จัดให้นอนในห้องแยก กรณีไม่มีห้องแยกใช้ผ้าปูที่นอนหรือฉากกั้นเป็นสัดส่วนและแยกจากเด็กปกติ อย่างน้อย ๑ เมตร
- แยกของเล่นและของใช้ต่างๆ จากเด็กปกติ
- หากอาการไม่ดีขึ้นหรือแย่ลง เช่น กระหายน้ำ อ่อนเพลีย อาเจียน กินอาหารไม่ได้ ถ่ายเป็นจำนวนมาก หรือถ่ายเป็นมูกเลือด ควรรีบพบแพทย์ทันที

๓. การทำลายเชื้อ

- การทำความสะอาดอุปกรณ์และสิ่งของ สถานที่ปนเปื้อน รวมทั้งเสื้อผ้า ด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อที่ผ่านการรับรองจากโรงงานว่าสามารถกำจัดเชื้อไวรัสได้ (โรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัสไม่ถูกทำลายได้ด้วยแอลกอฮอล์)
- ชยะติดเชื้อ เช่น ผ้าอ้อม ผ้าอ้อมสำเร็จรูป กระดาษทิชชู ที่ใช้กับเด็กป่วยให้รวบรวมใส่ถุงขยะและมัดปากถุง รอรถขยะเก็บกำจัดไป หรือเผาทำลายทิ้ง การกำจัดเชื้อให้ใช้น้ำยาซักผ้าขาว เช่น ไฮเตอร์ ครึ่งฝาผสมในน้ำครึ่งลิตรถึง ๖๐๐ ซีซี แชทิ้งไว้ ๓๐ นาที ใส่ถุงขยะมัดปากถุงให้แน่น ใส่ในถังขยะ โดยแยกเป็นขยะติดเชื้อ
- การทำความสะอาดห้องน้ำให้ใช้น้ำยาล้างห้องน้ำที่สามารถฆ่าเชื้อไวรัส และแบคทีเรียได้ จุดที่ต้องทำความสะอาดเป็นพิเศษ คือ ที่จับสายฉีดน้ำ พื้นห้องส้วม ที่รองนั่งส้วม ที่ก้นน้ำของโถส้วม ก๊อกน้ำ และกลอนประตูโดยให้ทำความสะอาดต่อเนื่องไปอีก ๓ วัน หลังผู้ป่วยหยุดถ่าย และเน้นให้ทุกคนในบ้านต้องล้างมือด้วยน้ำสะอาดและสบู่ทุกครั้ง ภายหลังถ่ายอุจจาระ

- แยกทำความสะอาดผ้าปูที่นอน เสื้อผ้าที่เปื้อนอุจจาระ เพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อ
- ความเข้มข้นของน้ำยาทำลายเชื้อกับพื้นห้องน้ำ พื้นห้อง เช่น ถ้าเป็น Chlorine ควรให้ความเข้มข้นตั้งแต่
 - 200 PPM สำหรับ งานซักรีดที่สัมผัสโดยปาก และของเล่น
 - 1000-5000 ppm (1000 PPM สำหรับพื้น ชิงค์น้ำ โถส้วม 5000 PPM สำหรับพื้นไม้) หรืออาจใช้น้ำยาทำลายเชื้ออื่นๆ ที่ได้รับการรับรองว่าสามารถทำลายเชื้อไวรัส

๕. การดำเนินการโดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการระบาดโรคอุจจาระร่วงเฉียบพลันจากเชื้อไวรัส

- เน้นมาตรการทำลายเชื้อที่ถูกต้อง และให้ความรู้แก่ผู้ดูแลเด็ก ผู้ปกครองเด็ก
 - ติดตามผู้ป่วยและสถานการณ์การระบาดอย่างต่อเนื่องจนกว่าการระบาดของโรคจะสงบ
 - ค้นหาเด็กป่วยรายใหม่ และดำเนินการเฝ้าระวังผู้สัมผัสโรคในบ้านเด็กป่วย และสอบสวนโรคในกลุ่มที่เสี่ยงต่อการสัมผัสโรค
-